חינוך למטופל ולמטפל

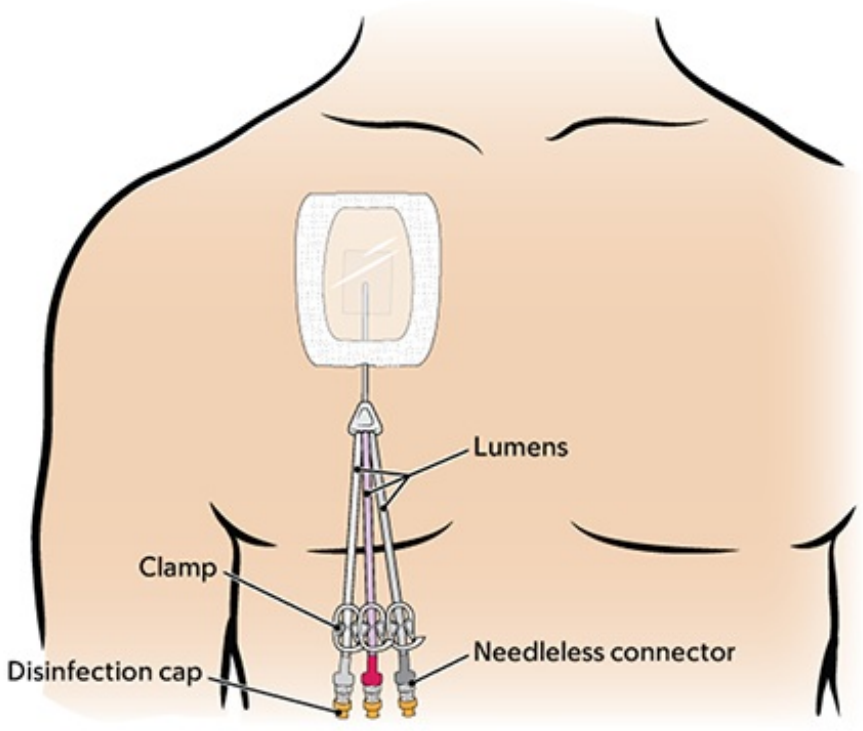
אודות צנתר עם תעלה

מידע זה מסביר מהו צנתר עם תעלה וכיצד הוא מוכנס. מידע זה כולל גם הנחיות כלליות לגבי הטיפול בצנתר עם התעלה בבית. צנתר עם תעלה הוא סוג של צנתר ורידי מרכזי (CVC)

אודות צנתרים עם תעלה

צנתר עם תעלה הינו צנתר גמיש (צינורית דקה) המוחדר לתוך וריד בחזה. ישנם סוגים שונים רבים של צנתרים עם תעלה. הרופא יחליט מהו הסוג המתאים לך ביותר.

כל סוגי הצנתרים עם התעלה מוחדרים מתחת לפני העור ולתוך וריד גדול בקרבת הלב (ראה איור 1).

איור 1. צנתר עם תעלה

הצנתר מתחלק ללומן אחד, שניים או שלושה (צינורות קטנים יותר) מחוץ לגופך. לכל לומן יש:

- מהדק.
- מחבר ללא מחט (הנקרא גם clave).
- מכסה חיטוי בקצה.

החדרת צנתר עם תעלה פירושה שתזדקק לפחות דקירות של מחטים. ניתן להשתמש בו לצורך:

- נטילת דגימות דם.
- מתן נוזלים.
- מתן כימותרפיה וטיפולי סרטן אחרים, כגון CAR-T והשתלת מח עצם.
- מתן תרופות והזנה תוך ורידיות.
- מתן עירוי דם.

צנתר עם תעלה יכול להישאר בתוך הגוף למשך שבועות, חודשים ואפילו שנים. הרופא יסיר אותו כאשר לא תזדקק לו יותר.

לצורך השמת הצנתר עם התעלה, תצטרך/י לעבור הליך רפואי. האחות תסביר לך כיצד להתכונן להליך. היא גם תלמד אותך כיצד לטפל בצנתר עם התעלה לאחר ההליך. כדאי לצרף מטפל, בן משפחה או חבר לתהליך הלמידה.

רוב האנשים יכולים לבצע פעילויות רגילות עם צנתר עם תעלה, כגון עבודה, לימודים, פעילות מינית, מקלחת ופעילות גופנית קלה. דבר עם הרופא או האחות לגבי סוגי הפעילויות שניתן לבצע בבטחה לפני תחילת ביצוע הפעילות.

יש להימנע מספורט מגע, כגון פוטבול וכדורגל. יש להימנע מביצוע פעולות הדורשות את טבילת הצנתר במים, כגון שחייה בבריכה או בים, כל עוד הצנתר ממוקם בגופך.

מה לעשות לפני ההליך

שאל/י לגבי התרופות שלך

ייתכן שיהיה עליך להפסיק ליטול חלק מהתרופות הרגילות שלך לפני ביצוע ההליך הרפואי. או שיהיה עליך ליטול מינון (כמות) אחר מהרגיל. שוחח/י עם הרופא המטפל שלך לגבי האופן שבו עליך ליטול את התרופות שלך לפני ביצוע ההליך הרפואי. אין לשנות את האופן שבו את/ה נוטל/ת את התרופות שלך מבלי לשוחח על כך עם הרופא המטפל.

בסעיף הבא מפורטות מספר דוגמאות לתרופות, אך ישנן תרופות רבות נוספות. **עליך לוודא כי**

צוות הטיפול שלך מכיר את כל התרופות שאת/ה נוטל/ת, במרשם וללא מרשם, וכן את תוספי התזונה. תרופת מרשם הינה תרופה שניתן להשיג אך ורק עם מרשם מספק שירותי רפואה. תרופה ללא מרשם הינה תרופה שניתן לרכוש ללא מרשם.

חשוב מאוד ליטול תרופות ותוספי תזונה בדרך הנכונה בימים שלפני ביצוע ההליך הרפואי. במידה שהתרופות לא יינטלו על פי ההוראות, ייתכן שנצטרך לתאם מחדש את מועד ההליך הרפואי.

תרופות נוגדות קרישה (מדללי דם)

מדללי דם הינם תרופות שמשנות את הדרך שבה הדם שלך נקרש. מדללי דם ניתנים לעיתים קרובות כדי לסייע במניעת התקף לב, שבץ מוחי או בעיות אחרות הנגרמות עקב קרישי דם.

אם את/ה נוטל/ת מדללי דם, שאל/י את הרופא המטפל שלך מה לעשות לפני ביצוע ההליך הרפואי. ייתכן שהוא יורה לך להפסיק ליטול את התרופה מספר ימים לפני ביצוע ההליך הרפואי. הדבר יהיה תלוי בסוג ההליך שאת/ה עומד/ת לעבור ובסיבה שבגינה את/ה נוטל/ת את מדללי הדם.

ריכזנו עבורכם מספר דוגמאות למדללי דם נפוצים. קיימים גם סוגים אחרים, לכן חשוב לוודא שהצוות המטפל מכיר את כל התרופות שאת/ה נוטל/ת. **אין להפסיק ליטול את מדללי הדם בלי לדון על כך עם חבר בצוות המטפל.**

- אפיקסבן - (Eliquis®)
- אספירין
- סלקוקסיב - (Celebrex Celecoxib®)
- צילוסטזול - (Pletal®)
- קלופידוגרל - (Plavix®)
- דביגרטן - (Pradaxa®)
- דלטפרין - (Fragmin®)
- דיפירידמול - (Persantine Dipyridamole®)
- אדוקסבן - (Savaysa Edoxaban®)
- אנוקספרין - (Lovenox®)
- פונדפרינוקס - (Arixtra Fondaparinux®)
- זריקת הפארין
- מלוקסיקם - (Mobic Meloxicam®)
- תרופות נוגדות דלקת לא סטרואידיות (NSAID) כגון איבופרופן (Advil®, Motrin®) או נפרוקסן (Aleve®)
- פנטוקסיפילין - (Trental Pentoxifylline®)
- פרסוגרל - (Effient®)
- ריברוקסבן - (Xarelto®)
- סולפסלזין - (Azulfidine®, Sulfasalazine Sulfazine®)
- טיקגרלור - (Brilinta Ticagrelor®)
- טינזפרין - (Innohep®)
- ואפארין - (Coumadin®, Jantoven®)

תרופות ותוספים אחרים עשויים לשנות את הדרך שבה הדם נקרש. דוגמאות לכך כוללות ויטמין E, שמן דגים ותרופות אנטי-דלקתיות שאינן כוללות סטרואידים (NSAID). קרא את *How To Check if a Medicine or Supplement Has Aspirin, Other NSAIDs, Vitamin E, or Fish Oil*

(www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/common-medications-containing-aspirin-and-other-nonsteroidal-anti-inflammatory-drugs-nsaids). משאב זה יעזור לך לדעת מאילו תרופות ותוספי מזון ייתכן שיהיה עליך להימנע לפני ההליך.

תרופות לסוכרת

אולי אתה לוקח אינסולין או תרופות אחרות לסוכרת. אם כן, דברו עם ספק שירותי הבריאות שלכם ב-MSK ועם ספק שירותי הבריאות שמרשם את התרופה. שאל/י אותו מה עליך לעשות לפני ביצוע הניתוח או ההליך הרפואי. ייתכן שתצטרך להפסיק לקחת את התרופה או לקחת מינון (כמות) שונה מהרגיל. ייתכן גם שיהיה עליך לעקוב אחר הנחיות אחרות לשתיה ואכילה לפני ביצוע הניתוח או ההליך הרפואי. יש לעקוב אחר הוראות הרופא.

צוות הטיפול יבדוק את רמות הסוכר שלך בדם במהלך ביצוע הניתוח או ההליך הרפואי.

תרופות ממשפחת ה-GLP-1 לירידה במשקל

אם את/ה נוטל/ת תרופה ממשפחת ה-GLP-1, חשוב לדווח על כך לרופא שלך. יהיה עליך לעקוב אחר הנחיות מיוחדות בנוגע לאכילה ולשתייה לפני הניתוח או ההליך. **חשוב מאוד לעקוב אחר הנחיות אלה. אם לא תמלא/י אחר ההנחיות, הניתוח או ההליך הרפואי שלך עלולים להתעכב או להתבטל.**

- **יש להקפיד על תזונה של נוזלים צלולים ביום שלפני ביצוע הניתוח או ההליך הרפואי.** אין לאכול מזון מוצק. קרא/י את *Clear Liquid Diet* (www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/clear-liquid-diet) כדי לקבל מידע נוסף.
- **יש להפסיק לשתות 8 שעות לפני מועד ההגעה.** אין לאכול או לשתות דבר לאחר מועד זה, כולל נוזלים צלולים. ניתן ליטול תרופות עם לגימות קטנות של מים.

לקבלת מידע נוסף קרא/י את *Eating and Drinking Before Your Surgery or Procedure When Taking GLP-1 Medicines* (www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/eating-and-drinking-before-your-surgery-or-procedure-when-taking-glp-1-medicines).

להלן דוגמאות לתרופות ממשפחת GLP-1 . קיימים גם סוגים אחרים, לכן חשוב לוודא שהצוות המטפל מכיר את כל התרופות שאת/ה נוטל/ת. במקרים מסוימים, תרופות אלה ניתנות במרשם כדי לסייע בניהול מחלת הסוכרת או מצבים רפואיים אחרים. לפעמים הן נרשמות לירידה במשקל.

• סמגלוטיד (Wegovy®, Ozempic®, Rybelsus®) • דולגלוטיד (Trulicity®)	• טירזפטיד (Zepbound®, Mounjaro®) • לירגלוטיד (Saxenda®, Victoza®)

חומר משתן (כדורי מים)

חומר משתן הינו תרופה המסייעת לשלוט על הצטברות הנוזלים בגופך. תרופות משתנות ניתנות לעיתים קרובות לטיפול ביתר לחץ דם (לחץ דם גבוה) או בצקת (נפיחות). ניתן גם לרשום אותן כדי לסייע בטיפול בבעיות מסוימות הקשורות ללב או לכליות.

אולי אתה לוקח תרופה משתנת. אם כן, שאל את ספק שירותי הבריאות שמבצע את ההליך מה עליך לעשות לפני ההליך. ייתכן שיהיה עליך להפסיק ליטול אותו לפני יום ביצוע ההליך.

הנה כמה דוגמאות לתרופות משתנות. קיימים גם סוגים אחרים, לכן חשוב לוודא שהצוות המטפל מכיר את כל התרופות שאת/ה נוטל/ת.

• בומטניד (Bumex®) • פורוסמיד (Lasix®)	• הידרוכלורותיאזיד (Microzide®) • ספירונולקטון (Aldactone®)

הסרת המכשירים מעורך

תוכל/י להשאיר מכשירים מסוימים על עורך. מספר יצרני מכשירים ממליצים להסיר את הבאים לפני ביצוע הליך רפואי, ניתוח או סריקה:

- מוניטור רציף של רמות סוכר בדם (Continuous Glucose Monitor (CGM))
- משאבת אינסולין

שוחח/י עם הרופא המטפל שלך לגבי תיאום הפגישה קרוב יותר למועד שבו עליך להחליף את המכשיר. הקפד/י להביא איתך מכשיר נוסף להרכבה לאחר ביצוע ההליך הרפואי, הניתוח או הסריקה.

ייתכן שלא תדע/י כיצד לנהל את רמות הגלוקוז (סוכר בדם) בזמן שהמכשיר מושבת. במקרה כזה, יש להתייעץ לפני הפגישה עם ספק שירותי הרפואה המנהל את הטיפול שלך בסוכרת.

דאג/י לכך שמישהו יסיע אותך חזרה הביתה

עליך לדאוג ששותף אחראי לטיפול ייקח אותך הביתה לאחר ביצוע ההליך. שותף אחראי לטיפול הוא אדם שיכול לסייע לך להגיע הביתה בבטחה. על השותף האחראי לדווח על חששות או

דאגות כלשהן לצוות המטפל. חשוב לתכנן זאת לפני יום ביצוע ההליך.

אם אין לך שותף אחראי לטיפול שייקח אותך הביתה, אנא התקשר/י לאחת מהסוכנויות שלהלן. הם ישלחו מישהו שייסע איתך הביתה. שירות זה כרוך בתשלום, ויהיה עליך לספק את אמצעי התחבורה. ניתן להשתמש במונית או בשירותי הסעות, אבל עדיין צריך שיהיה איתך שותף אחראי לטיפול.

סוכנויות בניו יורק

VNS Health: 888-735-8913

Caring People: 877-227-4649

סוכנויות בניו ג'רזי

Caring People: 877-227-4649

ספר לנו אם אתה חולה

אם אתה מפתח מחלה כלשהי (כולל חום, צינון, כאב גרון או שפעת) לפני ההליך, צור קשר עם הרופא לרדיולוגיה פולשנית שלך. ניתן להשיג אותו בימים שני עד שישי בין השעות 9:00 ל-17:00

אחרי השעה 17:00 בערב, במהלך סוף השבוע ובזמן חופשות, ניתן להתקשר לטלפון 212-639-2000. יש לבקש לדבר עם הרופא התורן לרדיולוגיה פולשנית.

שים לב למועד הפגישה שלך

איש צוות יתקשר אליך 2 ימי עסקים לפני ביצוע ההליך. אם ההליך מתוכנן ליום שני, הוא יתקשר אליך ביום חמישי שקודם לו. הוא יאמר לך באיזו שעה עליך להגיע לבית החולים לצורך ביצוע ההליך. הוא גם יזכיר לך לאן עליך להגיע.

אם לא תקבל שיחה עד הצהריים (12:00) ביום העסקים שלפני ההליך שלך, התקשר למספר 646-677-7001. אם תצטרך לבטל את ההליך מכל סיבה שהיא, התקשר לספק שירותי הרפואה שתיאם אותו עבורך.

מה לעשות ביום שלפני ההליך

הנחיות לאכילה

חשוב: אם את/ה נוטל/ת תרופות ממשפחת ה-GLP-1, אין לעקוב אחרת ההנחיות הבאות. במקום זאת, יש לעקוב אחר ההנחיות ב-*Eating and Drinking Before Your Surgery or Procedure When Taking GLP-1 Medicines* (www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/eating-and-drinking-before-your-surgery-or-procedure-when-taking-glp-1-medicines).

יש להפסיק לאכול בחצות (12:00 בלילה) בלילה שלפני ביצוע הניתוח או ההליך הרפואי. זה כולל סוכריות קשות ומסטיק.

ייתכן שספק שירותי הרפואה שלך נתן לך הנחיות אחרות לגבי השעה שבה עליך להפסיק לאכול. במקרה כזה, יש לעקוב אחר ההנחיות שניתנו. חלק מהאנשים צריכים לצום (לא לאכול) למשך פרק זמן ארוך יותר לפני ביצוע הניתוח או ההליך הרפואי.

מה לעשות ביום ההליך

הנחיות שתיה

חשוב: אם את/ה נוטל/ת תרופות ממשפחת ה-GLP-1, אין לעקוב אחרת ההנחיות הבאות. במקום זאת, יש לעקוב אחר ההנחיות ב-*Eating and Drinking Before Your Surgery or Procedure When Taking GLP-1 Medicines* (www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/eating-and-drinking-before-your-surgery-or-procedure-when-taking-glp-1-medicines).

בין חצות (12:00 בלילה) ועד לשעתיים לפני מועד הגעתך, עליך לשתות אך ורק את הנוזלים הרשומים ברשימה שלהלן. אין לאכול או לשתות שום דבר אחר. יש להפסיק לשתות שעתיים לפני מועד הגעתך.

- מים.
- מיץ תפוחים צלול, מיץ ענבים צלול או מיץ חמוציות צלול.
- גייטורייד (Gatorade) או פאואריד (Powerade).
- קפה שחור או תה רגיל. ניתן להוסיף סוכר. אין להוסיף שום דבר אחר.

- אין להוסיף כל כמות מסוג כלשהו של חלב או שמנת. זה כולל תחליפי חלב או שמנת ממקור צמחי.
- אין להוסיף סירופ בטעמים.

אם את/ה סובל/ת מסוכרת, שים/י לב לכמות הסוכר הנמצאת במשקאות שאת/ה שותה. יהיה לך קל יותר לשלוט ברמות הסוכר בדם אם תצרוך/י את הגרסאות ללא סוכר, מופחתות סוכר או ללא תוספת סוכר של משקאות אלה.

כדאי לשתות כמות מספקת של מים לפני ניתוחים והליכים רפואיים, לכן אם את/ה צמא/ה - שתה/י. אין לשתות יותר ממה שאת/ה צריך/ה. במהלך הניתוח או ההליך הרפואי תקבל/י נוזלים בעירוי.

יש להפסיק לשתות שעתיים לפני מועד הגעתך. זה כולל מים.

ייתכן שספק שירותי הרפואה שלך נתן לך הנחיות אחרות לגבי השעה שבה עליך להפסיק לאכול. במקרה כזה, יש לעקוב אחר ההנחיות שניתנו.

פרטים שחשוב לזכור

- יש ליטול אך ורק את התרופות שהרופא הורה לך ליטול בבוקר של ההליך. יש ליטול אותן עם מספר לגימות של מים.
- אין למרוח קרמים (קרם לחות סמיך) או וזלין (Vaseline®) בכל מקום על החזה.
- אין להתאפר באיפור עיניים.
- יש להסיר את כל התכשיטים, כולל פירסינג גוף.
- יש להשאיר את כל חפצי הערך בבית אם אין לך שימוש בהם.
- אם את/ה משתמש/ת בעדשות מגע, אנא הרכב/י את משקפיך במקומן, במידה וניתן. אם אין לך משקפיים, יש להביא עימך נרתיק לעדשות המגע.

מה יש להביא

- תרופות לבעיות נשימה, כגון משאפים, במידה ואתה עושה שימוש בכאלה.
- תרופות לכאבים בחזה, במידה ואת/ה עושה שימוש בכאלה.
- נרתיק למשקפיים או עדשות מגע.

- טופס ייפוי כוח רפואי והנחיות מתקדמות אחרות, במידה ומילאת טפסים שכאלה.
- מכונת CPAP או BiPAP, במידה ואתה עושה שימוש במכונה שכזאת. אם אין באפשרותך להביא את המכונה שלך איתך, אנו נספק לך מכונה לשימוש בזמן שהותך בבית החולים.

למה לצפות בעת הגעתך

אנשי צוות רבים יבקשו ממך לומר ולאיית את שמך ואת תאריך הלידה שלך. זאת למען בטחונך. ייתכן שמטופלים בעלי אותו שם או שם דומה יעברו הליך באותו יום.

פגישה עם האחות

תיפגש/י עם האחות לפני ההליך. יש לעדכן את האחות לגבי מינון התרופות שנטלת לאחר חצות (12:00 בלילה) והשעה שבה נטלת אותן. בעדכון יש לכלול תרופות מרשם ותרופות ללא מרשם, מדבקות וקרמים.

יתכן שהאחות תחדיר לך עירוי תוך ורידי (IV), בדרך כלל בורידים ביד או בזרוע. במידה והאחות לא תחדיר לך עירוי, הוא יוחדר לך על ידי הרופא המרדים שלך בחדר הניתוח.

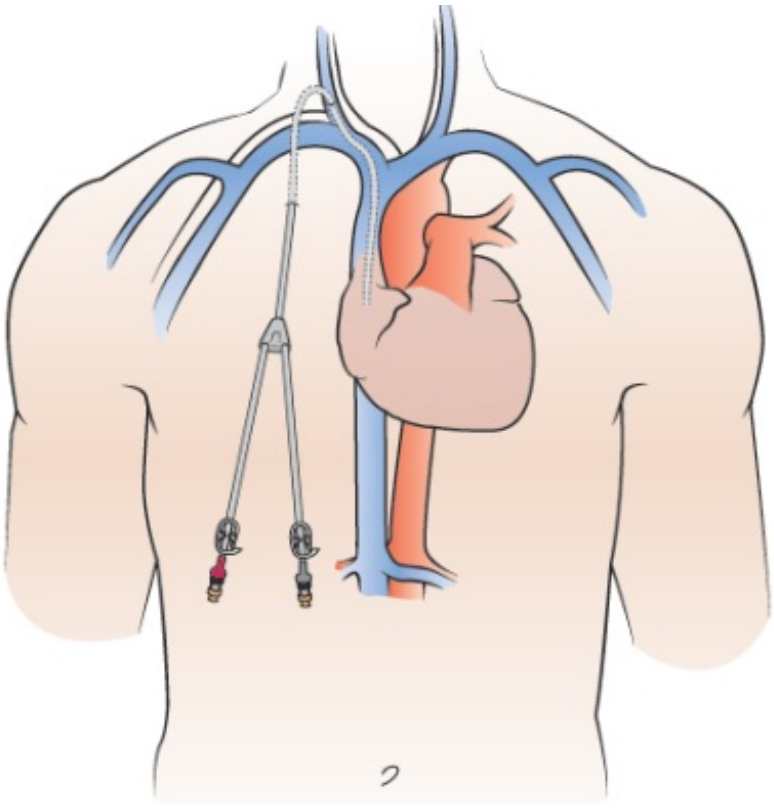
חבר בצוות הטיפולי שלך יבדוק יחד איתך את ההיסטוריה הרפואית שלך כדי להתכונן לסדציה. סדציה פירושה מצב בו אתה רגוע, נינוח או ישנוני מתרופה שתינתן לך לפני ההליך. צוות הטיפול שלך:

- ישאל אותך אם היו לך בעיות כלשהן עם סדציה בעבר. זה כולל בחילה (תחושה שאתה עומד להקיא) או כאבים.
- ישוחח איתך אודות נוחות ובטיחות בעת ההליך שלך.
- ישוחח איתך על סוג הסדציה שאתה עומד לקבל.
- יענה על שאלותיך בנושא סדציה.

בתוך החדר שבו יתבצע ההליך

חבר בצוות הטיפולי ייתן לך זריקת הרדמה מקומית. זוהי תרופה לאלחוש האזור שבו ימוקם הצנתר מתחת לעורך.

כשהאזור רדום, הרופא יבצע חתכים קטנים (חתכים כירורגיים). הצנתר יוכנס דרך החתך שבחזה ויוחדר מתחת לעורך עד לחתך שבבסיס צווארך. לאחר מכן, הרופא ישחיל את הצנתר לתוך הווריד (ראה איור 2).

איור 2. צנתר מושחל מתחת לעורך, לתוך וריד.

הרופא ישתמש בפלואורוסקופיה (צפייה ישירה בהדמיית רנטגן) או באולטראסאונד כדי לסייע לו למקם את הצנתר. ייתכן שהוא גם ייתן לך זריקה של חומר ניגודי. החומר הניגודי מסייע לרופא לראות את האזור.

הרופא יתפור את האזור כדי לסגור את החתך שבבסיס הצוואר. הוא יניח Steri-Strips™ (סרט דביק רפואי) מעל התפרים. לאחר מכן, הוא יחבר את הצנתר לעור שלך במקום בו הוא יוצא מהגוף (נקודת היציאה). פעולה זו תוודא שהצנתר יישאר במקום.

בסוף ההליך, הרופא יניח תחבושת גזה על החתך שבצוואר. הוא גם יניח תחבושת Tegaderm™ מעל נקודת היציאה של הצנתר.

מה לעשות לאחר ההליך

לאחר ההליך, הצוות הטיפולי שלך יקח אותך לחדר ההתאוששות. תצטרך להישאר במיטה עד שהשפעת הסדציה תתפוגג. לאחר מכן, תחזור לחדרך בבית החולים או שתחזור לביתך עם המטפל שלך.

ייתכן שיהיו לך דימומים, אי נוחות קלה או כאבים בנקודת היציאה של הצנתר. מצב זה יכול להימשך עד 3 ימים לאחר החדרת הצנתר. שוחח עם הרופא המטפל בנוגע לתרופות נגד כאבים

שבטוח עבורך ליטול.

אם אתה חווה דימומים כלשהם מנקודת היציאה, יש להניח תחבושת קרה ולהפעיל לחץ על האיזור. יש לספר לאחות במידה ואתה חווה:

- דימום. ייתכן שהצוות הטיפולי שלך יצטרך להחליף את התחבושת.
- כאב או חוסר נוחות שהולכים ומחמירים.
- כל תחושה של בחילה (תחושה שאתה עומד להקיא).
- כל תסמין שגורם לך לדאגה.

אין להתקלח למשך 24 שעות לאחר ההליך.

צנתר מרכזי - ערכה לשחרור מבית החולים

האחות תיתן לך ערכה לשחרור מבית החולים לפני ההליך או לפני עזיבתך את בית החולים. היא תסביר לך כיצד להשתמש בערכה.

הערכה לשחרור מבית החולים כוללת:

- 1 מהדק ללא שיניים
- 1 מהדק צינורית קנולה
- 2 רצועות Curos Jet™
- 3 מחברים ללא מחט
- 1 חבילה של כיסויים נגד מים (בגודל 10 אינץ' * 12 אינץ'), כגון AquaGuard.
- 2 תחבושות Tegaderm (בגודל 4 אינץ' * 6 1/8 אינץ') ללא CHG
- 2 כפפות ניטריל
- 10 פדי אלכוהול
- 1 חפיסה (4 אונקיות) של סבון CHG 4%
- מכסי חיטוי
- משרד הרופא המטפל ומספרי טלפון לחירום

יש לשמור על ערכת השחרור איתך בכל עת. יהיה בה צורך במקרה וקיימת דליפה מהצנתר, או אם חבישת ה-Tegaderm או המחבר ללא המחט נפגמים או נושרים.

כיצד לטפל בנקודת היציאה של הצנתר

צריך שתמיד תהיה חבישת Tegaderm מעל נקודת היציאה, כל עוד הצנתר עם התעלה נמצא במקומו. תחבושת ה-Tegaderm מסייעת במניעת זיהום. יש להתקשר לרופא המטפל במידה שתחבושת ה-Tegaderm מתלכלכת, נרטבת או מתקלפת. ייתכן שיהיה צורך להחליף את תחבושת ה-Tegaderm.

החלפת התחבושת תבוצע על ידי האחות

החלפת התחבושת תבוצע על ידי האחות:

- תוך 24 שעות (יום אחד) במידה שאתה מאושפז בבית החולים לאחר ההליך.
- תוך 48 שעות (יומיים) במידה שאתה חוזר לביתך לאחר ההליך והחבישה שלך כוללת פד גזה וסרט דביק. האחות תחליף את החבישה בתחבושת שקופה המכילה או לא מכילה CHG.
- תוך 7 ימים במידה ששתי האפשרויות הבאות נכונות:
  - יש לך תחבושת שקופה המכילה או לא מכילה CHG.
  - ניתן לראות את נקודת ההחדרה (במקום שבו הצנתר הוכנס לתוך גופך).

במהלך פגישות אלו שיבוצעו לצורך החלפת התחבושת, האחות תחליף את המחברים ללא המחט ואת מכסי החיטוי ותבצע שטיפה לצנתר שלך. אם אין באפשרותך להגיע למרכז של MSK, האחות תסייע לך לתכנן סידור אחר. יש ליצור קשר עם הרופא המטפל במידה שיש לך שאלות נוספות.

כיצד לטפל בחתך שבצוואר

יומיים לאחר ביצוע ההליך, יש להסיר את תחבושת הגזה שמעל החתך הקטן שעל צווארך. אין צורך לחבוש את החתך בתחבושת חדשה.

יש להשאיר את סרטי ה-Steri-Strips במקומם עד שהם מתחילים להתקלף. זה עשוי לקרות עד שבוע לאחר ההליך.

כיצד לטפל בצנתר עם תעלה בבית

יש להקפיד שהלומנים יהיו מהודקים כאשר הצנתר לא נמצא בשימוש. שמור על הצנתר מאובטח בכל עת בכדי להימנע ממשיכתו.

דבר עם האחות לגבי הדרך הטובה ביותר לאבטח את הצנתר. ניתן להדביק את הלומנים לעור או

לתחוב אותם בתוך החזיה. לחילופין, ניתן לעטוף אותם בעזרת סרט דביק רפואי ולהצמיד את הסרט הרפואי לבגדים בעזרת סיכה. יש להסיר את הסיכה בעת החלפת בגדים כדי להימנע ממשיכת הצנתר.

אין להניח סרט הדבקה מעל נקודת החיבור. נקודת החיבור נמצאת במקום שבו המחבר ללא המחט מתחבר ללומנים.

יש לבדוק את נקודת היציאה כל יום כדי לאתר אדמומיות, רגישות או כאב, הפרשה או דליפה, נפיחות או דימום. יש להתקשר לרופא המטפל באופן מיידי במידה שיש לך את אחד מהסימנים או התסמינים שלעיל. אלה הם סימנים לכך שיש לך זיהום.

מה לעשות במקרה של דליפה מהצנתר

איור 3. מהדק ללא שיניים

1. יש להדק את הצנתר מעל מקור הדליפה. אם יש באפשרותך, הזז את המהדק הלבן על הצנתר כך שימוקם מעל לדליפה. אם אין באפשרותך להשתמש במהדק הלבן, השתמש במהדק ללא השיניים הנמצא בערכת השחרור שלך (ראה איור 3).
2. נגב את אזור הדליפה באמצעות פד אלכוהול.
3. **יש להתקשר מיד למשרד הרופא.**

מה לעשות אם תחבושת ה-Tegaderm ניזוקה, התרופפה או התלכלכה

יש להתקשר מיד למשרד הרופא. אין להסיר את התחבושת שניזוקה, התרופפה או התלכלכה. יש להניח מעליה תחבושת Tegaderm חדשה, אותה ניתן למצוא בערכת השחרור.

מה לעשות אם תחבושת ה-Tegaderm נרטבה

יש להתקשר מיד למשרד הרופא. אין להסיר את תחבושת ה-Tegaderm שנרטבה או לשים תחבושת אחרת מעליה.

מה לעשות אם מכסה החיטוי נושר

השלך/י את מכסה החיטוי שנשר. אין לשים אותו בחזרה על הלומן.

להרכבת מכסה חיטוי חדש:

1. שטוף את ידיך במים וסבון או בנוזל חיטוי ידיים על בסיס אלכוהול.

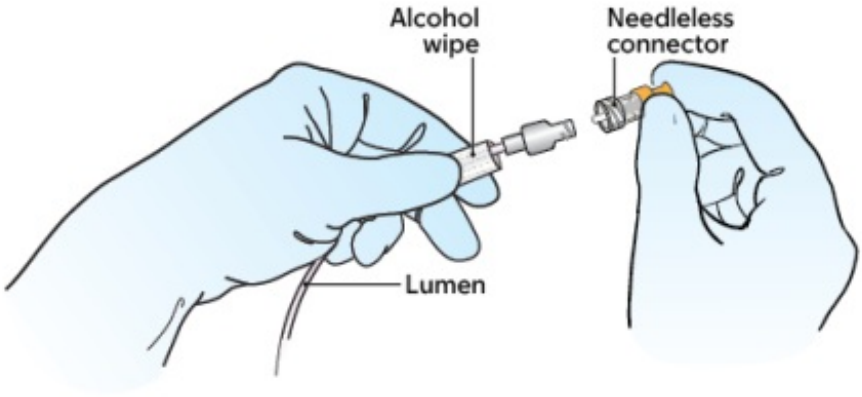
2. הוצא מכסה חיטוי חדש מתוך ערכת השחרור. הסר את המכסה מהרצועה.
3. החזק את המחבר ללא מחט ביד אחת. ביד השנייה, יש לדחוף ולסובב בעדינות את מכסה החיטוי החדש לקצה המחבר ללא מחט.

מה לעשות אם המחבר ללא מחט נושר

זרוק את המחבר ללא מחט שנשר. אין לשים אותו בחזרה על הלומן.

כדי לחבר מחבר ללא מחט חדש:

1. אסוף את כל הציוד. תזדקק ל:
   - זוג כפפות לא סטריליות
   - 2 פדים של אלכוהול
   - 1 מחבר ללא מחט חדש
   - 1 מכסה חיטוי חדש
2. שטוף את ידיך במים וסבון או בנוזל חיטוי ידיים על בסיס אלכוהול. עטה את הכפפות.
3. הכן את הציוד הנדרש.
   - פתח את אחת מחפיסות פדי האלכוהול, אך השאר את פד האלכוהול בפנים.
   - פתח את חפיסת המחבר ללא המחט, אך השאר את המחבר ללא המחט בפנים.
   - משוך את הלשונית כדי להסיר את הכיסוי שמעל למכסה החיטוי, אך השאר את מכסה החיטוי בתוך מיכל הפלסטיק.
4. פתח את החפיסה השניה של פד האלכוהול. באמצעות פד האלכוהול שבפנים, הרם את הלומן עם היד הלא-דומיננטית שלך (היד שאיתה אינך כותב). החזק אותו קרוב לקצה (ראה איור 4).
5. הרם את פד האלכוהול השני עם היד הדומיננטית שלך (היד שאיתה אתה כותב). שפשף את קצה הלומן בעזרת פד האלכוהול למשך 15 שניות. השלך/י את פד האלכוהול המשומש. הנח ללומן להתייבש במשך 15 שניות. המשך להחזיק אותו בעזרת פד האלכוהול שבידך הלא-דומיננטית.
6. הרם את המחבר ללא מחט החדש עם היד החופשית שלך. אם יש לו מכסה, הסר אותו. ניתן לבצע זאת בעזרת פרקי האצבעות של ידך השניה. לאחר מכן, סובב את המחבר ללא מחט החדש לתוך קצה הלומן (ראה איור 4). המשך להחזיק את הלומן בעזרת פד האלכוהול בידך הלא-דומיננטית.

איור 4. חבר בסיבוב את המחבר ללא מחט החדש

7. הרם את מיכל הפלסטיק המכיל את מכסה החיטוי עם ידך החופשית. דחף וסובב בעדינות את מכסה החיטוי לתוך קצה המחבר ללא המחט. לאחר החיבור, הסר את מיכל הפלסטיק והשלך אותו לאשפה.
8. הסר את הכפפות. שטוף את ידיך.

התקשר לרופא או לאחות לאחר החלפת המחבר ללא המחט.

הנחיות לגבי מקלחת עם צנתר עם תעלה

יש להקפיד לשמור על עור נקי כדי למזער את הסיכון בזיהום כל עוד הצנתר נמצא במקומו.

אין לטבול את הצנתר במים, למשל באמבטיה או בעת שחייה בבריכה או בים. כדי ללמוד עוד אודות מקלחת עם צנתר עם תעלה, צפה בסרטון: *Showering While You Have a Central Venous Catheter (CVC)* (www.mskcc.org/cancer-care/patient-education/video/showering-while-you-have-central-venous-catheter).

שימוש בכיסוי עמיד למים

בעת המקלחת, יש להניח כיסוי חד פעמי עמיד למים על התחבושת, כגון Aquaguard® כל זמן שהצנתר נמצא במקומו. תוכל למצוא כיסויים עמידים למים בערכת השחרור שלך. תוכל גם לקנות אותם דרך האינטרנט.

בכל פעם שאתה מתקלח, כסה לחלוטין את תחבושת ה-Tegaderm עם כיסוי עמיד למים חדש כדי למנוע את הרטבת התחבושת. כדי להניח את הכיסוי העמיד למים:

1. קלף את הרצועות מהחלק העליון ומהצדדים.

2. הנח את הקצה העליון מעל התחבושת. אל תתן לסרט הדביק שעל הכיסוי העמיד למים לגעת בתחבושת ה-Tegaderm. הדבר עלול לקלף את התחבושת בעת הסרת הכיסוי לאחר המקלחת. החלק את הכיסוי כלפי מטה על גבי התחבושת.
3. קלף את הרצועה מהחלק התחתון. ודא כי הקצה התחתון של הכיסוי העמיד למים נמצא מתחת לתחבושת. ודא כי הלומנים של הצנתר תחובים לתוך הכיסוי העמיד למים ומכוסים לחלוטין. החלק את החלק התחתון כלפי מטה.

אין להתקלח למשך יותר מ-15 דקות. השתמש במים חמימים, לא במים חמים. זה יסייע למנוע מהכיסוי העמיד למים מלהיתלש.

ייבש את הכיסוי העמיד למים לפני הסרתו. לאחר המקלחת, ייבש לחלוטין את אזורי החיבור.

השתמש/י בתכשיר ניקוי עור אנטיספטי, כגון Hibiclens®

כל עוד הצנתר עם התעלה נמצא במקומו על גופך, יש לשמור על העור נקי כדי להפחית את הסיכון לזיהום. רחץ בתכשיר ניקוי עור אנטיספטי, כגון Hibiclens, בכל יום.

Hibiclens הוא חומר ניקוי לעור המחסל חיידקים למשך 24 שעות לאחר השימוש בו. הוא מכיל חומר אנטיספטי חזק (נוזל המשמש להריגת חיידקים ובקטריות) בשם תמיסת כלורהקסידין גלוקונט 4% (CHG). מקלחת עם תמיסת CHG בריכוז 4% תסייע להפחית את הסיכון לזיהום.

תמיסת CHG מגיעה בצורת נוזל או כמגבונים. ניתן לרכוש אותו בכל בית מרקחת מקומי או באינטרנט. ישלחו אותך הביתה עם בקבוק קטן של Hibiclens כשאתה תשתחרר מהבית החולים.

לקבלת מידע נוסף, קרא את *איך להתקלח עם תמיסת ניקוי אנטיספטית של העור כלורהקסידין גלוקונאט 4% (CHG)* (www.mskcc.org/he/cancer-care/patient-education/showering-hibiclens).

הוראות לשימוש ב־Hibiclens נוזלי (תמיסת CHG בריכוז 4%)

1. יש לחפוף את השיער עם השמפו והמרכך הרגילים שלך. חשוב לשטוף את הראש היטב.
2. יש לשטוף את הפנים ואיזור אברי המין (המפשעה) עם הסבון הרגיל שלך. שטוף את גופך היטב במים חמימים.
3. פתח את בקבוק תמיסת CHG 4%. שפוך מעט לתוך כפות ידיך או על מטלית רחצה נקיה.
4. התרחק/י מזרם המים במקלחת. שפשף את תמיסת CHG 4% בעדינות על הגוף מהצוואר

לרגליים. אין להניח את התמיסה על הפנים או באזור המפשעה.

5. יש לחזור אל מתחת לזרם המקלחת כדי לשטוף את תמיסת ה-CHG 4%. השתמש במים חמימים.
6. התנגב במגבת נקייה.

אין למרוח תחליב, קרם, דיאודורנט, מייק אפ, טלק, בושם או אפטר שייב לאחר המקלחת.

נקודות שכדאי לזכור בעת השימוש ב-Hibiclens.

- אין להשתמש בסבון רגיל, תחליב, קרם, אבקה או דאודורנט מבלי לשוחח על כך קודם לכן עם האחות. אם אתה בבית החולים, ייתכן שהאחות תיתן לך קרם שתוכל להשתמש בו לאחר השימוש ב־Hibiclens.
- אין להשתמש ב-Hibiclens על הראש, הפנים, האוזניים, העיניים, הפה, אזור איברי המין או על פצעים עמוקים. אם יש לך פצע ואינך בטוח אם אפשר להשתמש ב-Hibiclens עליו, שאל את הרופא או את האחות.
- אין להשתמש ב-Hibiclens במידה שקיימת אלרגיה לכלורהקסידין.
- אם העור הופך למגורה, או שמתרחשת תגובה אלרגית בעת השימוש ב-Hibiclens, יש להפסיק את השימוש. התקשר לרופא שלך.

מתי יש ליצור קשר עם הרופא המטפל

יש להתקשר לרופא המטפל באופן מיידי אם:

- אתה סובל מחום של 38° מעלות צלזיוס (100.4° מעלות פרנהייט) ומעלה או מצמרמורות.
- יש דימום בנקודת היציאה. ייתכן שהצוות הטיפולי שלך יצטרך להחליף את התחבושת.
- אתה חווה כאב או אי נוחות שהולכים ומחמירים.
- הצנתר נקרע או דולף. ייתכן שהצוות הטיפולי שלך יצטרך להחליף את התחבושת ולבדוק את אזור הצנתר.
- תחבושת ה-Tegaderm ניזוקה, התרופפה, התלכלכה או נרטבה. הצוות הטיפולי שלך יצטרך להחליף את התחבושת ולבדוק את אזור הצנתר.
- יש אדמומיות, רגישות או כאב, הפרשה או דליפה, נפיחות או דימום סביב נקודת היציאה של הצנתר.
- המחבר ללא מחט נושר.

- יש לך שאלות או חששות בנוגע לצנתר שלך.

בכל שאלה או בעיה פנה אל איש הצוות הרפואי המטפל בך. חבר בצוות הטיפול שלך יענה על שאלותיך בימים שני עד שישי, בין השעות 9:00 בבוקר עד 17:00 בערב מחוץ למסגרת זמן זו, ניתן להשאיר הודעה, או לשוחח עם ספק אחר ב-MSK. תמיד ישנם רופא או אחות בתורנות. אם אינך בטוח/ה כיצד להשיג את ספק שירותי הרפואה שלך, יש להתקשר למספר 212-639-2000.

למשאבים נוספים אנא בקר/י ב- www.mskcc.org/pe כדי לחפש בספריה הוירטואלית שלנו.

כל הזכויות בבעלות ושמורות ל-Memorial Sloan Kettering Cancer Center